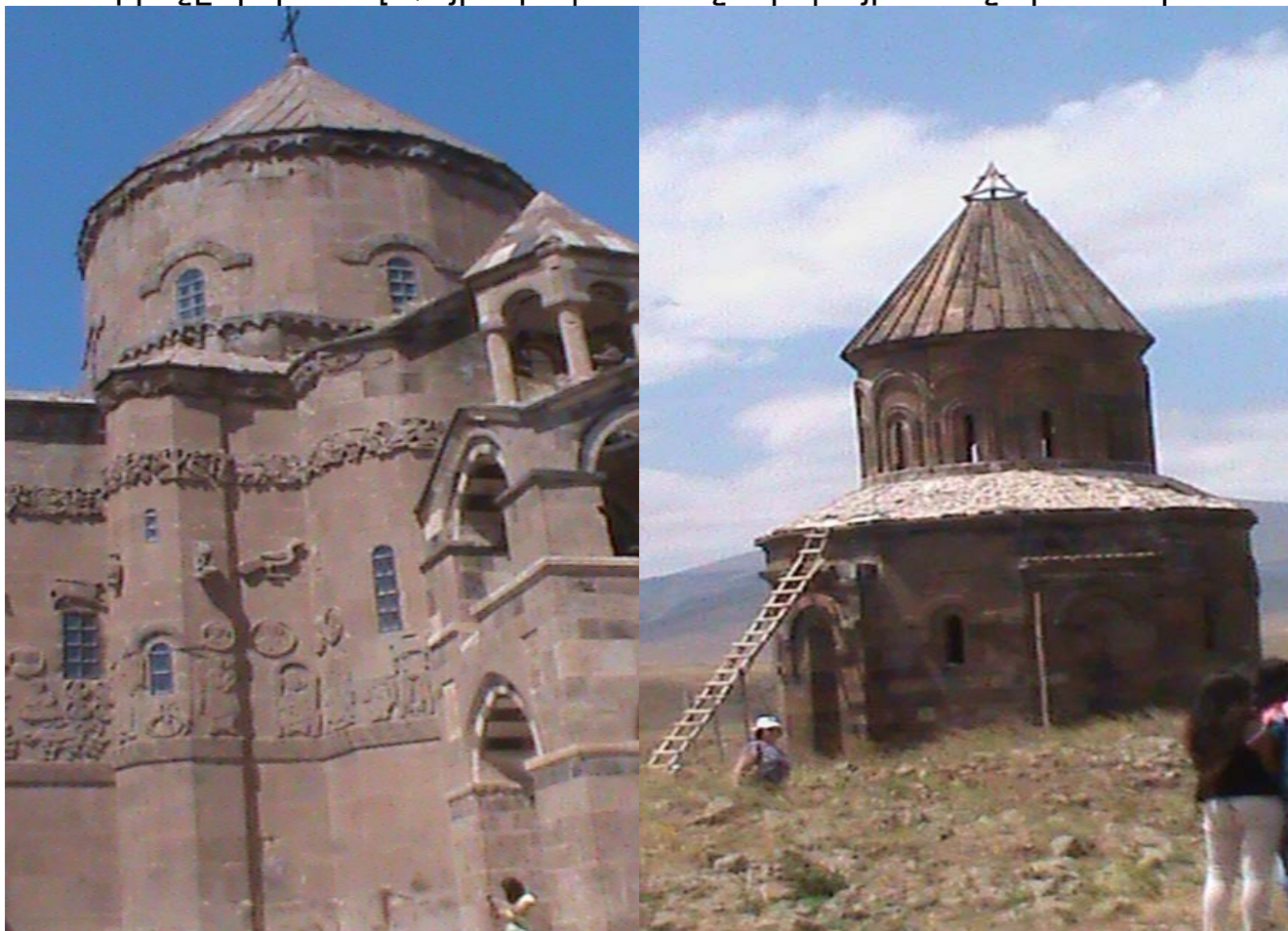

ԲԱՐԵԳՈՐԾ

BAREGORTS, Հոկտեմբեր, 2013, թիվ 22, ԵՐԵՎԱՆ

«ԳՈՒՐԳԵՆ ՄԵԼԻՔՅԱՆԻ՝ ՔԱՇԱՔԱՂԻ ԲԱԶՄԱԶԱԿԱԿ ԸՆՏԱՆԻՔՆՐԻ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ» ԵՐԱՄՍՅԱ ՊԱՇՏՈՆԱԹԵՐԹ

Տիրոջը կարոտող Հայրենի պատմամշակութային հուշարձաններ

Աղթամարի Սուրբ Խաչի համապատկերի արևելյան մասը 2013 թ.

Անիի Աբուղամբենց Ս. Գրիգոր եկեղեցին կարծես ուզում են նորոգել

ԱՄՍՈՒՆՔԻ ՀԱՄԱՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՐԿՐՈՐԴ ՓԱՌՏՈՆՆԸ ՇՈՒՇԻՈՒՄ

Պեղարվեստական խոսքի հմայքը և ներգործուն ուժը թերևս միայն երաժշտության հետ է համեմատելի: Դժվարին է բազմաթիվ նրբություններ պարունակող խոսքարվեստը, որը դրսևորվում է որպես ասմունքողի և ունկնդրի անմիջական հաղորդակցություն: Իսկ պատկերավոր խոսքի ընկալման, վերարտադրման արվեստում շատ քչերն են հաջողության հասնում: Մինչդեռ խոսքարվեստն այսօր առավել քան անհրաժեշտ է ոչ միայն որպես մեր ոսկեդարի մայրենի գեղեցկությունները վերհանելու և ինքնարտահայտման հնարավորություն, այլև որպես բանաստեղծության խորքում ամբարված հոգեմտավոր էությունը բացահայտող միջոց, հայեցի բնավորություն ու մտածողություն ձևավորող ազգային բացառիկ հարստություն: Այս գիտակցությամբ են սփյուռքահայ բարերարներ Ալեք Բաղդասարյանն ու Նիք Քանյանը «Գուրգեն Մելիքյանի՝ Քաշաթաղի բազմազավակ ընտանիքների հիմնադրամի» աջակցությամբ, Սարգիս Գալստյանի համակարգումով Շուշիում կազմակերպում ասմունքի համահայկական երկրորդ փառատոնը՝ այս անգամ Երևանի Կ.

Տերյանի, Սիամանթոյի, Վ. Թեքեյանի, Հր. Մաթևոսյանի անվան դպրոցների, Ջավախքի՝ Ախալքալաքի և Ախալցխայի շրջանների, Իրանի Թեհրան քաղաքի և Արցախի Հանրապետության շրջանների՝ կրտսեր, միջին և ավագ տարիքային խմբերի 90–ից ավելի աշակերտների և նրանց ուղեկցող ուսուցիչների մասնակցությամբ: Մեծ խորհուրդ ուներ փառատոնի՝ վերածնության ուղին բռնած Շուշիում անցկացումը, մասնավորապես Արցախում այս պատանիների մեջ են փնտրում իրենց թատրոնի և բեմարվեստի ապագա դերասանական ուժերին: Հայոց երբեմնի մշակութային կենտրոն Շուշիում այն տեղի ունեցավ օգոստոսի 5 – 9-ը, 7-ին կազմակերպվեց ուղևորություն դեպի Տիգրանակերտ ու Գանձասար, իսկ 8-ին Շուշիի Խ. Աբովյանի անվան դպրոցում հաղթողների մրցանակներն ու պարգևները հանդիսավորությամբ հանձնելուց հետո նրանց և գնահատող հանձնախմբի արվեստագետ անդամների ուժերով կայացավ եզրափակիչ ճոխ համերգ:

Փառատոնի գնահատող հանձնախմբի կազմում էին վաստակավոր դերասանուհի, միջազգային փառատոների դափնեկիր, պրոֆ. Լ. Մնացականյանը, թատրոնի և կինոյի ինստիտուտի դասախոս, միջազգային մրցույթների դափնեկիր, ասմունքող Ա. Հեքեքյանը, երգիչ, ԼՂՀ վաստակավոր արտիստ Տ. Մկրտչյանը, ԵՊՀ հայ բանասիրության ֆակուլտետի դեկան, բան. գիտ. դոկտոր, պրոֆ. Արծրուն Ավագյանը, ԵՊՀ արևելագիտության ֆակուլտետի դեկան, «Քաջաթաղի բազմազավակ ընտանիքների հիմնադրամի» գործադիր տնօրեն, պրոֆեսոր Գուրգեն Մելիքյանը, ԵՊՀ հայ գրականության ամբիոնի վարիչ, բան. գիտ. դոկտոր, պրոֆ. Ս. Մուրադյանը, Արցախի գիտության և կրթության նախարարության աշխատակիցներ Ժ. Այվազյանը, Ե. Միրզոյանը, Ի. Հովհաննիսյանը: Նախքան փառատոնի սկսվելը՝ կայացավ թուրքիկ հավաք, ուր ուղեկցող ուսուցիչները ծանոթացան միմյանց ու գնահատող հանձնախմբին: Նախագահ պրոֆ Ա. Ավագյանը, Արցախի ԿԳ նախարար պրն Ասրյանը ընդգծեցին փառատոնի նշանակությունը, բացատրեցին մրցույթի կարգն ու պայմանները: Բոլորը հավաստիացան, որ հանձնախումբը գործելու է բացարձակ անաչառությամբ և իրական լավագույններին ընտրելու սկզբունքով: Երկու օր շարունակ հյուրանոցի մեծ սրահում հնչում էր հայ դասական ու ժամանակակից հեղինակների բանաստեղծական խոսքը, լեվ-լեցուն դահլիճում ներկաներն զմայլվեցին երևանցի, ջավախեցի, իրանցի ու արցախեցի հայ երեխաների մատուցած գեղարվեստական խոսքով, ըմբռնվեցին Սայաթ-Նովայի, Խ. Աբովյանի, Հ. Թումանյանի, Սիամանթոյի, Վ. Թեքեյանի, Վ. Տերյանի, Ե. Չարենցի, Հ. Շիրազի, Պ. Սևակի, Հ. Սահյանի և ուրիշների ստեղծագործությունները, ապրեցին հուզումնալից պահեր, հիացան հոյակապ ասմունքով, որ հնչում էր հայ պատանիների և աղջիկների շուրթերից:

Ավարտվեց փառատոնը: Լավերը շատ էին, հաղթողները՝ քիչ, սակայն պարտվող չկար: Ամենից դժվար վիճակում էր գնահատող հանձնախումբը, որն ընտրություն պիտի կատարեր լավերի ու լավագույնների միջև: Փառատունում ամենից ուժեղ իրենց դրսևորեցին իրոք լավ պատրաստված իրանցի երեխաները, որոնք շահեցին փառատոնի և «Ամերիա» բանկի գլխավոր մրցանակները և իրենց փայլուն կատարումներով մի առանձին շուք հաղորդեցին այդ համահայկական միջոցառմանը: Արցախի մշակույթի նախարարության և Շուշիի քաղաքապետարանի պատվոգրերին արժանացան նաև բարերար կազմակերպիչներ Ալեք Բաղդասարյանն ու Նիք Քանյանը: Տարիքային 1-ին խմբում հաղթողներ ձանաչվեցին 3-րդ տեղը գրաված Լիլիթ Գաբրիելյան (Ջավախք) և Ալիկ Աբրահամյանը (Երևան), 2-րդ խմբում՝ Մարիա Ասատրյանը (Երևան) և Լիլիթ Ավետիսյանը (Շուշի), 3-րդ խմբում՝ Սիսիան Սիփանյանը (Թեհրան) և Արծրունի Ստեփանյանը (Ստեփանակերտ), 2-րդ տեղը գրավեցին Մանյա Ադամյանը (Բերձոր) և Արաքսյա Նազարյանը (Երևան), Անի Հարությունյանը (Ստեփանակերտ) և Մարինա Շամիրյանը (Թեհրան), իսկ 1-ին տեղը նվաճեցին Էմմա Ալեքսանյանը (Երևան), Մայիս Իսկանդարյանը (Երևան) և Փռենի Հովհաննիսյանը (Թեհրան), իսկ Հասմիկ Բարսեղյանն ստացավ հատուկ մրցանակ:

Փառատոնի մասնակիցները Արցախում շրջագայելիս. Գանձասարի ճանապարհին՝ ազերիներից գրաված տանկի մոտ
ՄԵՐ ԱՎԱԳ ԲԱՐԵԳՈՐԾԸ

ՀԱՐՑԱԶՐՈՒՅՑ ՀԱԿՈՒ ԱԼԹԻԲԱՐՄԱՔՅԱՆ ՀԱՅԻ ՕՐԻՆԱԿԵԼԻ ՏԵՍԱԿԻ ՀԵՏ

ԹՂԹԱԿԻՑ – Սիրելի՛ Հակոբ Ալթիբարմաքյան, մեր տպավորիչ ուղևորությունը, Ձեր բարեգործությունը: Չի մոռացավագ բարեգործ, բարով եք եկել: Ուրախ եմ՝ կրկին Ձեզ վել եկեղեցու սպասավորի բազմազավակ կնոջ հանդեպ Հայաստանում տեսնելով: Չեմ մոռացել 2009 թ. մեր հանդիպումը Գուրգեն Մելիքյանի, Ձեր ազնվամիայլ տիկնոջ՝ սիկին Մարիի վերաբերմունքը, մանավանդ որ արդեն յոթ երեխա ծնած և ութերորդով հղի այդ կինն ասաց՝ իններորդը Հայկազն է լինելու: Նա իրենց տուն հրավիրեց, Ձեր տիկինը, տեսնելով տարբեր անկյուններից, պատուհաններից, ծառաբների հետևից ծիկրակող ամաչկոտ ծագուկներին, նրան նվիրեց իր պայուսակի ամբողջ պարունակությունը՝ դրամը, գարդեղենը, պերճանքի պարագաները (Միջամտում է Գ.

Մելիքյանը.- Այս անգամ էլ տկինը, ամուսնուց անկախ, 150 000 դրամ է նվիրել: Սիրելի՛ Հակոբ, այս անգամ ձեր այցելությունը նո՞ւյն նպատակն ունի, թե՞ շարունակությունն է նախորդների:

Հ. ԱԼԹ. – Նպատակը նույնն է կամ նախորդների շարունակությունը: Մեր արձակուրդը ավելի սիրուն ենք անցկացնել Հայաստանում մեր ազգային հողի վրա, մեր պետության հովանու ներքո, մեր հարազատների շրջապատում: Ամեն տարի Ձեր հիմնադրամին կանոնավորապես նվիրատվություն անում եմ, սակայն նախորդ տարի նվիրածս գումարը պակաս էր. 500 եվրո պարտք էի մնացել. շատ էի անհանգիստ: Այս տարի անծամբ եկել եմ լրացնելու և պարտքս մարելու, որովհետև կը խորհիմ, թե դրա պատճառով մի կարևոր բան հանկարծ թերի մնացած կլինի: Չպիտի մոռանանք, որ Հայաստանի մեջ ամեն բան, ամեն սիմվոլ մեզի համար կարևոր արժեք է:

ԹՂԹ. – Մենք աստիճանական փոփոխությունները դժվար ենք նկատում: Ի տարբերություն մեզ՝ հիմա Դուք Հայաստանը տեսնում եք 4 տարիների հեռավորությունից. Ի՞նչ փոփոխություն եք տեսնում:

Հ. ԱԼԹ. – Նորանկախ պետություն է՝ երկրաշարժի և պատերազմի տխուր հետևանքներով: Դժվարությունները շատ են, բայց անհաղթահարելի չեն, կամաց-կամաց ամեն ինչ կլավանա: Մենք դրսից դիտող ենք ու ու ներսից հրձվող, տեղացիներից ավելի շատ բան կը տեսնինք: Երբ շրջում ենք Երևանի փողոցներով, փոփոխություններն ակնառու են. մարդոց հագուկապը, բարեկիրթ կենցաղավարումը, այգիների, պուրակների մաքրությունը, անշուշտ, առաջընթացի արդյունք են: Երևանը հաճելի, գեղեցիկ քաղաք է: Ուրախությամբ իմացա, որ հայ մարդոց ինտեռնետ կապը 95 % է, Եվրապա՝ Փարիզ, 4 - 5 տարի առաջ 70 % էր, հիմա թող ըլլա 90 %: Ասիկկա բարձր ցուցանիշ է: Մենք Եվրոպայեն վար չենք: Հոն ալ դժգոհություններ շատ կան: Քննադատությունը ընդունելի է, եթե առողջ է, սակայն պետք չէ ամեն երկրորդական, չնչին բանի համար պետությանը քննադատել: Ֆինանսական ու այլևայլ դժվարությունները շուտով կը հաղթահարվին:

Գ. ՄԵԼԻՔՅԱՆ (Միջամտում է) – Սիրում եմ մարդու այս տեսակը, այս առողջ մտածելակերպը: Իրոք պետք չէ ամեն դատարկ, երկրորդական բանի համար քննադատել ու թուլացնել մեր պետականության հիմքերը: Հակոբ Ալիթբարմաքյան հայի համար ամեն ինչ Հայաստանով է չափվում. Վ. Սարոյանի «Ուր որ երթաս Հայաստան պոռա» նշանաբանի արժեքը ամենից լավ նա է հասկացել:

ԹՂԹ. – Նոր եմ վերադարձել Արևմտյան Հայաստան և Կիլիկիա կատարած ուղևորություն-ուխտագնացությունից: Տեսա հայոց երբեմնի հզորության խորհրդանիշները՝ Կարսի, Անիի, Վանի, Բայազետի Կոռնկոսի, Սըսի, Անարզաբայի բերդերն ու բերդապարիսպները, որոնց ուղեցույց-ցուցանակներին կառուցող տերերի փոխարեն նվաճող ալփապանների և այլ սելջուկ-թուրքերի անուններ են, իսկ նրանց գլխին թուրքական դրոշ է ծածանվում: Մզկիթի վերածված Կարսի Առաքելոց եկեղեցին, օրինակ, ներկայացված է որպես 10-րդ դարի սելջուկյան կառույց: Հասկանալի է, որ թշնամու կոպիտ ուժի, նենգության, մեծ տերությունների խարդախության պատճառով է մեր պատմական տարածքում ստեղծվել թուրքական ընդարձակ ու մեծ մասով համարյա անբնակ

կայսրությունը, թեև 80 միլիոնի է մոտենում նրա բնակչությունը: Ի՞նչ եք կարծում, այս ամենի մեջ մենք չունեն՞ք մեղքի մեր բաժինը:

Հ. ԱԼԹ. – Ներում եմ հայցում դառնացած խոսելուս համար: Ունենք և մեծ բաժին, ցավոք: Մեր անմիաբանությունը, օտարասիրությունը, մեր հայրենիքը չարժևորելու, ստեղծածն ու ունեցածը ճիշտ չգնահատելու մոլորությունը, «Որտեղ հաց՝ այնտեղ կաց» մուրացկանի ողորմելի վարդապետությունը: Վերջերս Ֆրանսիա դարաբաղցիներ մոտեցան ինձի և ըսին, թե նեղության մեջ հայտնված խեղճ մարդիկ ենք, օգնեք մեզ: Ես ալ ըսի իրենց՝ դուք խեղճ չեք, դուք հերոս եք., մի պատառ Հայաստան ազատագրած ու օտարացումից փրկած հաղթող ժողովուրդ եք, ատո՛ր համար ձեզի պիտի օգնեն:

ԹՂԹ. – Եղեռնի հետևանքով է արևմտահայությունը հայրենագրվել ու աշխարհի լայնքով ու երկայնքով ձևավորել հայկական սփյուռքը: Այսօր Ձեզ չի՞ մտահոգում արտագաղթը Հայաստանից:

Հ. ԱԼԹ. – Ամենն ցավոտ խնդիրներն մեկն է այսօր: Եվրոպա և այլ երկրներ արտագաղթող հայերը կը կարծեն, թե երկի դուրսը ավելի լավ է, կրնան դյուրությամբ դրամ շահիլ, հարստանալ, ինքնահաստատվիլ: Սակայն սփյուռքի պատմությունն ու ներկա վիճակը այքերնուս առջև է. երկու-երեք սերունդ, 50 տարի, օտար միջավայրը ծուլարան է մանավանդ խառնամուսնությունների հետևանքով: Ինքը քեզ և զավակներիդ կորսնցնելու գնով չարժե լքել հայրենիքը: Մանավանդ որ այսօրվան սփյուռքը տկար է, թույլ, իսկ մեծ տերություններից մեծ սպասելիք պետք չէ ունենալ, անոնց մարդասիրությունն ու մեծահոգությունը չնչին բաներով կարտահայտվին միայն: Հայրենիքի մեջ ամրանալն ու հայրենի պետականությունը հզորացնելն է ճիշտ ճանապարհը:

ԹՂԹ.- Մեծ եղեռնի 100-ամյակն է մոտենում. այս առթիվ Ձեր մտորումները:

ԱԼԹ. – Դա էլ մեր ազգային մեծ ողբերգության ցավալի տարելիցն է: Կը խորհիմ, թե Երևանի կենտրոնը՝ կենտրոնական հրապարակի վրա, Եղեռնի տպավորիչ, խորհրդանշական հուշարձան մը պետք է կանգնեցնել, որովհետև բոլոր Հայաստան և Երևան եկողները չէ, որ կրնան երթալ Ծիծեռնակաբերդ:

Պետք է զորացնել հայոց պահաջատիրությունը, գոնե այնքան, որ հասնենք Արցախի խնդրի արդարացի լուծման՝ որպես փոխհատուցում հայոց անցյալի ողբերգական կորուստների և մեր ժողովրդի կրած չարչարանքների:

ԹՂԹ. – Դուք մեր հիմնադրամի մեծ բարեկամն եք, և նվիրատվությունների մեջ Ձեր չափաբաժինն ամենամեծերից է, որի համար Ձեզ և Ձեր և ազնվակալի տիկնոջը շնորհակալություն եմ հայտնում մեր հոգաբարձուների խորհրդի և բոլոր ընթերցողների անունից:

Խորապես համոզված եմ՝ սա Ձեր վերջին այցելությունը չէ, և Դուք նորից եք Հայաստան գալու, որովհետև կարծում եք՝ Ձեր արածը քիչ է և Դուք ավելի շատ եք պարտք, որովհետև գիտեք նաև, թե ինչ մտահոգություններ ունենք, և Հայաստանում ու Արցախում ինչ խնդիրներ են լուծվում Ձեր և մյուս բարեգործների նվիրաբերած գումարներով:

Հ. ԱԼԹ. – Իրոք այդպես է: Կուրախանամ, որ ճիշտ եք հասկացել իմ էությունն ու բնավորությունը: Անշուշտ, նորեն պիտի գամ և քանի՞ անգամներ: Միշտ պիտի գամ, որպեսզի

Արցախի հետ միասին ավելի շենացած տեսնեն մեծ Հայաստանի այս փրկված հողակտորը, որպեսզի հայրենաբնակ հայրությանը տեսնեն շատ ավելի բարեկեցիկ ու հոգսերի բեռը թեթև ու տանելի:

Հայր միայն հայրենիքի մեջ կրնա ապահով վիճակ և լիարժեք երջանկություն ունենալ:

ԹՂԹԱԿԻՑ

ՄԵՐ ՓՈՔՐԻԿ ԲԱՐԵԳՈՐԾԸ

Հեռավոր Հոլանդիայում բնակվող իննամյա Մարիամ Ավագյանը, իմանալով մեր հիմնադրամի գործունեության և հատկապես «Կովեր» ծրագրի մասին և գիտակցելով Արցախի Քաշաթաղի շրջանում բազմազավակ ընտանիքներին օգնության անհրաժեշտությունը, ինքն էլ քաջալերվել է մեծերի օրինակով և որոշել է անձամբ մասնակցել բարեգործության: Ահա այս ծրարով, որի երեսին իր անվարժ ձեռքով նա պատկերել է կաթնասուկով և նրա շուրջ աշխույժ թռվռացող երեխաներ, բնակելի տուն՝ գործող ծխնելույզով, որ Արցախի ու Հայաստանի հարատևությունն են խորհրդանշում, մեզ է ուղարկել մեկ կովի արժեք... Ուրեմն՝ բարեգործությունը միայն մեծերի մենաշնորհը չէ, և նոր սերունդն էլ, աշխարհի որ ծայրում էլ որ լինի, ջանում է հնար ու միջոց գտնել

Մեզնից հեռացած մեր սիրելիները

ՆԱՄԱԿ ՀՈՒԱՆԴԻԱՅԻՑ

նեղյալ հայորդիներին որևէ կերպ օգտակար լինելու:

Այս հուզիչ իրողությունը հավատում է, որ բարեգործությունը շարունակական է և պարտավորեցնում է շնորհակալություն հայտնել նրա ծնողներին այդպիսի օրինակելի հայուհի դաստիարակելու համար:

Երբ այս ծրարը տեսավ բանասիրության դոկտոր Սարգիս Մխիթարյանը, նրա մեջ արթնացավ ննջող բանաստեղծը և անմիջական տպավորությամբ գրեց հետևյալ քերթվածը, որը սիրով ներկա-յացնում ենք ընթերցողին:

Հոլանդացի մանկիկի, նրա երագած կովիկի և Բերձորի ճակատագրի մասին

Հայրիկն ըշտապում էր: Ծրարն ուղարկել էր պետք «Մելիքյան» հիմնադրամին: Մարիամիկն այնքան էր մեծ, Որ կամենում էր ինքն էլ Մի բարի գործ կատարել բարի, Որ արցախցի մանուկները ժպտուն նայեն աշխարհին...

Երբ հայրիկը, ծրարը մոռացած, Հարկավոր հասցեն էր փնտրում, Փոքրիկը մի կով գծմեց ծրարին՝ Շուրջը՝ թռվռացող երեխաներ Իրենց ծխացող տան բակում:

Ուզում էր ինքնաթիռ նկարի, Որ ծրարը շուտ տեղ հասնի, Ու արցախցի երեխաները Կովիկ ու կաթիկ ունենան, Խմեն ու արագ մեծանան, Որ հավետ ապրի Արցախն Ու տունը խաղաղ ծխա:

Հայրիկը բարկացավ մի պահ. Դատրիկը հասցեի տեղ չէր թողել: «Ոչինչ,- մտածեց,- մարդիկ կըմբռնեն,

Որ սրտանց ենք կամենում օգնել»: Ծրարեց քիչ մեծ ծրարով, Ու գրեց հասցեն՝ «Արցախ, Բերձորի երեխաներին: Մրտագին նվեր Մարիամից»: Ծրարը փակեց նա ժպտուն Ու դստերն ուղարկեց փոստատուն:

Ցնծում էր փոքրիկն ու հրճվում. Հեռավոր քոջ կամ եղբոր Իր հոգին էր կարծես ուղարկում Ու ժպտում էր արևի պես բոբրբ: Բերձորի մանուկներն հիմա Ավելի ապահով կլինեն, Կիրավոր Արցախը շուտով Կհառնի, առողջ, կենսալի, Եվ գալիք ամռանն ինքը Նոր ընկերներին կայցելի:

ՍԱՐԳԻՍ ՄՄԻԹԱՐՅԱՆ

ՊԿՏՈՐ ՆԱԶԵԼԻ ԶԱՐԶԱՆ

1949 – 2013

Ցավով իմացանք, որ ս/թ հունվարի 30-ին 64 տարեկանում մեզնից անդարձ հեռացել է թանկ ու սիրելի մի անհատականություն՝ ազգանվեր հայուհի, վաստակաշատ ու հեղինակավոր բժիշկ Նազելի Չարչյանը: Արմատներով հաջընցի այդ հրաշալի հայուհու մարդկային արժանիքները մի պարզ թվարկումով չեն սպառվի. անզուգական մայր էր ու հավատարիմ ամուսին, վստահելի ընկեր ու հարեհաս բարեկամ, կարեկից սիրտ ու բարեգործությունների նախածեռնող: Նա շատ էր նման մեր էպոսի Ծովինար հերոսուհուն, որ հանուն Հայաստան երկրի հանձն առավ ամենամեծ գոհողությունները:

Նրանց ընտանիքը 1970 թ. Հայաստանից մեկնեց Արգենտինա, սակայն Նազելին խիզախեց մնալ Երևանում և ուսումը շարունակեց պետական բժշկական ինստիտուտում ու հիպոկրատյան երդումով ստացավ բժշկի վկայական:

Ուսանողության շրջանում ճակատագրով ընտրվեց հոգեկից ու գաղափարակից ամուսինը՝ նույնպես բժիշկ Դեյվիդ Չարչյանը: Ամուսիններով 1980 թ.

մեկնեցին ԱՄՆ, որտեղ բժշկական գործունեություն ծավալելու համար հարկադրված եղավ հաղթահարել լեզվական դժվարություններն ու, զավակների խընամքին զուգահեռ, նորից սովորել ու ձեռք բերել բժշկի նոր վկայական:

Մարդկային ու մասնագիտական հեղինակությունը ոյությունը քննվատակում: Գլենդելի «Մեմորիալ» հիվանդանոցում բժիշկ Ն. Չարչյանը սպասարկեց տասնյակ հազարավոր հիվանդների՝ դրսևորելով իր մասնագիտական հմտություններն ու մարդկային բարձր որակները: Համայնքի անկեղծ սիրուն ու վստահությանը արժանանալուն նպաստեց և այն, որ Նազելին շուրջ երկու տարի պարբերաբար հեռուստատեսությամբ մատուցեց բժշկական անվճար խորհրատավություն տեղի հանրությանը:

Հասունացել էր հանրային մեծ ձեռնարկումների համար: Ուղնուծուծով հայ բժշկուհին մխրձված էր հայահոծ գաղութի հայ կյանքի մեջ և անձանձիր ծառայում էր նրա օրըստօրեական պետքերին: Հայերեն չիմացող, հայոց պատմությանն ու մշակույթին անտեղյակ օտարախոս հայերի համար նա Գլենդելի Երիտասարդ քրիստոնյաների (UCLA) տղամարդկանց մասնաճյուղի շրջանակներում հիմնեց անվճար շաբաթօրյա վարժարան, որն արդեն ունի 1000-ի չափ շրջանավարտ: Սրան զուգահեռ՝ 2005 թ. նա Կալիֆոռնիայի համալսարանի Լոս Անջելեսի մասնաճյուղում հիմնեց «Հայոց լեզվի և մշակույթի բարեկամներ» կառույցը, որը ծառայում է մեր լեզվի ու մշակույթի տարածմանը: Հաջընցո զավակը երբեք անտարբեր չի եղել իր եղբրաբայտ ու հերոսատիպ հայրենակիցների հանդեպ: Նա նույն ժամանակներում անդամակցում է Հաջընցի հայրենակցական միության վարչությանը և Հայաստան է մեկնում՝ Նոր Հաջընում իր նպաստը բերելու տեղի վարժարաններից մեկի վերանորոգման աշխատանքներին: Սակայն դոկտոր Ն. Չարչյանի հայրենանվեր գործունեության մեջ առանձնակի կարևորություն ունի դոկտոր Քերոլան Նաջարյանի՝ Արցախում հիմնած «Արփեն» կենտրոնի երկվորյակը՝ 2005 թվականից նրան զու-

գահեռ գործող «Անահիտ» հիմնադրամը՝ որի նպատակն է պայքարել Հայաստանի գյուղական վայրերում բնակչության թվի նվազման դեմ:

Իրոք առանձնակի կարևորություն է ստանում այս հիմնադրամի գործունեությունը, որովհետև նրա նշանաբանն է «1, 5 միլիոն գոհերի դիմաց 1, 5 միլիոն հայ երեխաների ծնունդ»: Հատուցման ազնիվ կարգախոս, որի արդյունքները շոշափելի են: Դոկտոր Նազելի Չարչյանի նախագահության ընթացքում Այս կարգախոսը գործնականի է վերածվել Հայաստանի Թալինի և Մարալիկի շրջաններում հղի մայրերին սատարելով և ավելի քան 2000 հայ երեխաների ծննդյանն աջակցելով:

Այնքան արգասավոր ու մարդասիրական էր դոկտոր Նազելի Չարչյանի գործունեությունը, որ նա արժանավորապես մեծարվել է ԱՄՆ Կոնգրեսի, Կալիֆոռնիայի նահանգային խորհրդարանի, Լոս Անջելեսի տարածաշրջանի վարչակազմի ու մանավանդ Գլենդելի քաղաքապետարանի կողմից: Նա արժանացել է նաև Ամերիկահայ բժշկական ընկերակցության «Նախագահի ղեկավարման մրցանակին»:

Բարեգործ լինելը բարձրագույն պատիվ է: Քչերն են դա գիտակցում: Իր գիտակցական կյանքում «անանձնական ուրախությամբ» ապրած ազգանվեր ու ազնվամիայլ հայուհին դոկտոր Նազելի Չարչյանը, իր տխրաշիթ մահն անգամ ջանացել է ծառայեցնել՝ ազգօգուտ նըպատակի: Երկրային հրաժեշտից առաջ նա պարտավորեցրել է բոլոր մերծավորներին ու կազմակերպություններին իր մահվան առթիվ պատվիրվելիք ծաղկեպսակների գումարը փոխանցել միայն «Անահիտ» հիմնադրամի հաշվին:

Ահա մի ազգանվեր հայուհի, որին անձնական փառքն ու հարստությունը կարծես երբևէ չեն հետաքրքրել: Հայուհի, որ ապրեց օրինակելի, ի-մաստայից կյանքով և օրինական հպարտություն է ներշնչում բոլոր ապ-րողներին:

Օրհնություն և փառք նրա լուսավոր ու անմեռ հիշատակին:

ՀՈՍԱԲԱՐՁՈՒՆԵՐԻ ԽՈՐՀՈՒԴ

ՔՆՈՒ ԵՂԻՇԻ ԴԱՍՏԻԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ՊՏՈՒՂՆԵՐԸ

Բոլոր ականատես - մասնակիցները հիշում են, որ 1988 թ. վաղ գարնանը Երևանի Թատերական հրապարակում, որ հետո վերանվանվեց Ազատության հրապարակ, մի քանի հարյուր հազա-

րանոց, անգամ միլիոնանոց ցույցեր էին կազմակերպվում: Դա հանուն Արցախի վերադարձման մեր ժողովրդի միասնական պահանջատիրության բարձրագույն արտայայտությունն էր, որ Մոսկ-

վայի հանձնակատարներ Դոլգիխն ու Լուկյանովը վերին ցուցումով որակեցին որպես «մի խումբ ծայրահեղականների խառնակություն»: Այո՛, գրեթե ողջ հայ ժողովրդին համարեցին ...ծայրահեղա-

կաններ:

Իր հնամաշ «Ձապորոժեցով» տասնյակ կիլոմետրեր կտրելով՝ Հոկտեմբերյանի Նալբանդյան գյուղից ամեն օր Երևան էր հասնում Եղիշ քեռին: Գրեթե բոլոր մասնակիցները նրան ճանաչում էին, որովհետև բեղավոր ծերունին այդ օրերի քարոզիչներին իր հաստատող կամ մերժող վճռական խոսքով, վեր բարձրացրած բռունցքով ու արտահայտիչ հայացքով կարծես մեր միլիոնավոր զոհերի խոսքն էր մարմնավորում և իր ներկայությամբ կարծես հնարավոր էր դարձնում պատմական արդարության վերականգնումը: Բայց հայոց արդար պահանջին թշնամին արծազանքեց Սումգայիթի ողբերգությամբ, Բաքվի, Գյանջա-Կիրովաբադի և աղբբեջանի մյուս բնակավայրերի հայերի ջարդով ու տեղահանությամբ: Ավելին. նա չհանդուրժեց արցախահայության Հայաստանին միանալու հանրաքվեով Ադրբեջանի կազմից դուրս գալով Հայաստանին միանալու օրինական կամարտահայտությունը, հարձակվեց Արցախի ու Հայաստանի վրա, սակայն իր պարտադրած պատերազմում ինքը պարտվեց:

Հենց Ազատության հրապարակից մարդիկ մեկնեցին պատերազմ՝ ով ինչով կարող էր զինվելով, իսկ թշնամին զինված էր կասայան ռազմանավերից ու մոտոհրաձգային դիվիզիաներից բռնազավթած տանկերով ու տարբեր զինատեսակներով:

Իր բնօրրան հայրենիքը՝ Մուշը կորցրած Եղիշ քեռին նույնպես ռազմաճակատ մեկնեց Արցախի ազատագրության կռիվներում ու թողվեց Եռաբլուրի պանթեոնում: Պատերազմ մեկնեցին նաև Եղիշ քեռու զավակները՝ Հովհաննես և Վալերի Դարբինյանները:

Չարմանալի ժողովուրդ ենք մենք. ինչ անուն կամ մականուն ասես չենք գործածում: Եվ հազարամյակների ընթացքում այդ անուն-մականունների խայտաբղետության մեջ միմյանց կրկնող անունները քիչ են: Կան «գողական» մականուններ, որոնք ինչ-ինչ իրադրություններում ու միջավայրերում պարծեցանալու և «հեղինակության» համար են, կան և մականուններ, որ մեզ տվել է մեր դարավոր թշնամին, ինչպես աշուղ Ֆահրատի հայտնի «Մենք անկեղծ զինվոր ենք» երգում էասվում.

*Դուշմանը մեզ տվեց ջանֆեղա անուն,
Այդ անվան համեմատ տեսավ զորություն...*

Անհրաժեշտ դեպքերում ու ժամանակներում ինքներս ենք մեզ անվա-

նակոչել Առյուծ Միեր, Գայլ Վահան, Դժոխք Հրայր, Արծիվ Պետո, Ասկուկա /Բեկոր/ Աշոտ, Ցուլ Գագո և այլն:

Երբեմն էլ մեզ անվանել ենք այնպես, որ թշնամու համար ընկալելի և սարսափելի լինի: Այս բացառիկ դեպքում է, որ ունենք անվան կրկնություն Դուշման Թշնամի. այսինքն՝ Դուշման Վարդան Ստեփանյան և Դուշման Հովհաննես Դարբինյան:

Երկու Դուշման, երկու թշնամի, բայց ո՞ւմ համար: Երկուսն էլ, ինչպես Եր. Օտյանը կասեր, հույս էին յուրայինների և սարսափ թշնամիների համար: Առաջինը բազում հաղթական մարտերից հետո զոհվեց Շուշիի ազատագրման ժամանակ և փառաբանվեց լեգենդանալով, երկրորդը հերոսացավ արժանանալով «հրեղեն գնդակի համբույրին», վիրավորվեց ու ...ողջ մնաց:

Առաջինի մասին շատ է խոսվել ու գրվել: Երկրորդ Դուշմանը՝ Հովհաննես Դարբինյանը, 1969 թ. մարտի 23-ին ծնվել է ՀՀ Արմավիրի մարզի Նալբանդյան գյուղում՝ Եղիշ քեռու ընտանիքում և ստացել նախ նրա դաստիարակությունը: Հոկտեմբերյանի գյուղատնտեսական տեխնիկումում ուսումը կիսատ թողած՝ 1987-88 թթ. ծառայել խորհրդային բանակում՝ Խարկովի մարզի Մալինովկա գյուղում: Ջորացրվելով՝ շարունակել է ուսումը, իսկ 1990 թվից մասնակցել է արցախյան ազատագրական շարժմանը: «Սև հովազ» հատուկ զնդի կազմում նա իրականացրել է բազմաթիվ մարտական հաղթական գործողություններ, Լաչին – Հոջազի, Հորադիսի կռիվներում գլխից ու ոտքից ծանր վրավորվել է, ապաքինվելուց հետո վերադարձել է մարտակարգ, մասնակցել Կոբրա, Մելիքբեկ, Սաֆիա, Մազաթլա բնակավայրերի ազատագրմանը:

Ջինադադարից հետո՝ 1995-99 թթ., Դուշմանը ՀՀ Արմավիրի մարզի ուսումնական կենտրոնում վաշտի հրամանատար էր, իսկ 1999-ից՝ N գործառնում լեյտենանտի կոչումով (հիմա հավանաբար բարձրացած կլինին զինվորական կոչումն ու պաշտոնը) գումարտակում դասակի հրամանատար է և իր ռազմական գիտելիքներն ու փորձն է հաղորդում հայոց բանակի զինվորների նոր հերթափոխներին:

Պատերազմական օրերից Դուշմանը շատ հիշողություններ ունի, բայց հիշում է առավել հետաքրքիր մի դրվագ. «1994 թ. ես ծանր վիրավորվել էի գլխից: Ինձ բերել էին տուն, պատմել է նա ընկերներին:

– Վիճակս շատ ծանր էր: Արամիկս

նոր էր սկսել խոսել: Երբ նրան հարցրել են՝ «Ի՞նչ ես դառնալու», որդիս պատասխանել է. «Բժիշկ պիտի դառնամ, որպեսզի բուժեմ հայրիկիս և նրա նման վիրավոր զինվորներին»:

«Այնպես եմ ուզում, որ,- շարունակել է նա,- որդիս իսկական զինվորական լինի, բժիշկ դառնա ու բուժի զինվորականներին: Այնպես եմ ուզում, որ նա լինի արժանի ժառանգորդը իմ նշանավոր ու փառավոր ուղի անցած պապիս, մեր տոհմի, մեր տառապանքի և հպարտության ակոսած ուղին ամուր պահի և իր սխրանքներով փառավորի մեր պայծառ տոհմաձյուղի պատմությունը»:

Արդյո՞ք սա հենց Եղիշ քեռու դաստիարակության փոխանցումը չէ ներկա ու գալիք սերունդներին, որ նույնպես ընտանեկան ու դպրոցական դաստիարակության և ավագների խորհուրդների կարիք ունեն:

Օդաչու էր քեռի Եղիշի երկրորդ որդին՝ Վալերին: Սա էլ հայրենիքի նվիրյալ զինվոր էր, պատերազմական դժվարին օրերին իրականացրել էր բազմաթիվ կարելի և անկարելի, թույլատրելի և անթույլատրելի թռիչքներ դեպի Արցախ, որոնք ճակատագրական նշանակություն ունեին մեր զինվորների և առհասարակ ազատամարտի հաղթական ելքի

Դուշմանը և զինվոր Արամիկը 2005 թ.

Երևանում համար: Սակայն հաջողությունները, ցավոք, մշտական չեն լինում: Վալերին մի օր էլ զոհվեց հերթական թռիչքի ժամանակ Ղոջազի տարածքում, երբ ինքնաթիռով օգնություն էր տանում Արցախը պաշտպանող ազատամարտիկներին:

Ընդհատվեց մի մատաղ կյանք, որ Հայոց աշխարհում ապրեն բազում կյանքեր: Ահա ինչ է նշանակում Եղիշ քեռու դաստիարակություն, որին հետևեցին նրա զավակներն ու արցախյան

ազատամարտում հերոսացած բազմաթիվ հայորդիներ:

Սույն հոդվածում օգտագործվել են ըստ «Ժուռնալիստ» թերթի 2005 թ. 21-

րդ համարի նյութերում Դուռնանի և նրա օղակու եղբոր՝ Վալերիի վերաբերյալ տեղեկությունները: – Խմբ.:

ՀԱՅՐԵՆԻ ՀՈՂՈՒՄ ԱՄՐԱՆԱԼՈՎ

Սիրիական ճգնաժամը ծանր հարված է մեր հայրենակիցների համար: Հայաստանի ծաղկուն գաղութ ունեցող երկրում, ուր բնավորված հայերն իրենց աշխարհաշեն գործն են անում, ունեն բարեկեցիկ վիճակ, ապրում են տնտեսական ու մշակութային բուռն կյանքով, պատերազմը հրահրվում է թրքական իշխանությունների կողմից Մեծ եղեռնի հետևանքով հայրենագուրկ դարձած հայությանը՝ պահանջատերերի զավակներին ու նրանց շառավիղներին նորից տարհանելու և իրենց ոճրագործության հետքերը վերացնելու անքող նկըրտումներով: Թուրքերի կողմից հայերի ցեղասպանությունը 100 տարի հետո էլ շարունակվում է, և այդ ոճրագործ պետությունը, ցավոք, այսօր էլ ունի համակիրներ ու հովանավորներ և առավելագույնս օգտվում է անպատժելիությունից: Հետևանքը տխուր է ու ողբերգական: Սիրիայի պետական հովանու ներքո հայերը մայրաքաղաք Դամասկոսում, Հալեպում, Կամըջլիում և այլուր տուն ու տեղ էին դրել, հոգևոր, մշա-

կութային, կրթական ու բարեգործական հաստատություններ հիմնել, իսկ այսօր այդ ամենը լքելն ու հեռանալը շատերը պիտի համարեն մեծ հաջողություն: Նորից բռնություն, ջարդ ու տեղահանություն, աշխարհի ճամփաներ ու անորոշություն...

Առավել ողջամիտները Հայաստան են գալիս: Չնայած սուղ պայմաններին՝ այստեղ նրան ընդառաջում են ամեն ինչով. տուն, աշխատանք, հնարավոր կենսապայմաններ, ընդհուպ մինչև Աշտարակի հարևանությամբ առանձին բնակավայրի կառուցում: Շատերն էլ Արցախ են մեկնում մշտական բնակության, տնավորվում Բերձորում, Կովսակա-նում, Իշխանաձորում և այլուր: Բերձորի վարչակազմը 30 սիրիահայ ընտանիքների, նրանց տրամադրել է ժամանակավոր կացարաններ, նույնիսկ Բերձորի հյուրատունը, մինչ նրանց համար բնակարանների կառուցման ավարտը: Նրանցից մեկը՝ Կամիշլիից եկած Սերոբ Պողոսյանը, հայրենի հողի վրա ինքն է կառուցում իր տունը:

- Մասնագիտությամբ էլեկտրիկ եմ, ասում է Ս. Պողոսյանը,- աշխատում եմ Բերձորի էլ-ցանցում:- Ինձի համար խորթ չեն նաև գյուղական աշխատանքները. ծառեր ու բուսական մշակություններ սիրում եմ, նարդու վարպետիս՝ Գուրգեն Մելիքյանի ծառերն են ջրում, ինձ հատկացված հողն են մշակում, տուն են կառուցում: Երբ կառուցումն ավարտեմ, իսկ դա դեռ երկու տարի կտևի, որովհետև մենակ եմ աշխատում, օգնող չունիմ: Տան շինարարությունն ավարտեմ, ապրելու տեղ ունենամ ծնողներս պիտի գան: Ով ուր կուզե թող երթա: Աս է մեր հայրենիքը, մեր՝ հողի վրա պիտի ամրանանք, որովհետև կը հասկնամ՝ ուրիշ տեղ մենք ապագա չունինք:

Այլևս հետդարձի ճամփա չկա ինձի համար, պիտի հարատևենք հայրենի հողին վրա ամրանալով,- մեր զրույցի ժամանակ ասաց Բակունցի ազնիվ ջրվոր Լառ Մարգարին հիշեցնող կամըջլեցի Սերոբ Պողոսյանը:

ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒԹՅՈՒՆ ԽԵՍԱ «ԿՈՎԵՐ» ԾՐԱԳՐԻ

	Ազգանուն, անուն	բնակ. վայրը	Երեխ. թիվը	յուվերի թիվը	հովանավորները	.ականջի N
249	Մարգարյան Սուսաննա /միայնակ մայր/	ք. Բերձոր	4	կով 1	Վահագն Մահտեսի Հակոբյանց /Գերմանիա/	352092
250	Սահակյան Վահրամ Բաղդասարյան Աննա	ք. Բերձոր	4	կով 1	Մարիամ Ավագյան /Հոլանդիա/	325093
251	Ամիրխանյան Վեներա Հայրապետյան Վալերի	գ. Գողթանիկ	8	կով 1	Րաֆֆ Թումանյան (ԱՄՆ)	385097
252	Ավանեսյան Արտյոմ Խարզյան Աստղիկ	ք. Բրձոր	4	կով 1	Ռուբեն Գյուրջյան (ԱՄՆ)	325094
253	Աբրահամյան Լուսինե Ավագյան Արամ	գ. Գողթանիկ	6	կով 1	Վլադիմիր Ամիրխանյան ընտանիք (ԱՄՆ)	325095
254	Սարգսյան Գայանե Ալեքսանյան Գեղամ	գ. Գողթանիկ	5	կով 1	Քրիստ Վարդանյան ընտանիք (ԱՄՆ)	315004

Շարունակելի

«Գուրգեն Մելիքյանի՝ Քաջաթաղի բազմազավակ ընտանիքների հիմնադրամին» կրկնակի վճարում կատարած հովանավորների ցուցակ*

h/h	Ազգանուն, անուն	Գումարի չափը	Օգնության նպատակը	Մուծման ամսաթիվ I	Մուծման ամսաթիվ II
1.	Բաբաջանյան Մասիս	300 \$	Օգնություն	07.12.2012 122 250 դր	12.03.2013 121 800 դր
2.	Մալոյան Էֆիկ և Լևոն	100 \$	Օգնություն	07.12.2012 40 690 դր	12.03.2013 40 600 դր
3.	Վարդանյան Սուրեն և Օլգա	105 \$	Օգնություն	07.12.2012 42 525 դր	08.02.2013 42 630 դր
4.	Սահակյան Աննիկ	50 \$	Օգնություն	07.12.2012 20 300	12.03.2013 20 300
5.	Շահբազյան Գառնիկ, Լեյլա և Շարիս	500 \$	Օգնություն	07.12.2012 203 500	12.03.2013 202 750 դր

6.	Քալստանյան Արթուր	150 \$	Օգնություն	07.12.2012 60 900	12.03.2013 60 900
7.	Եղյան Արտաշես և Հասմիկ	400 \$	Օգնություն	07.12.2012 163 000 դր	12.03.2013 162 000 դր
8.	Կրիստյան Հակոբ	200 \$	Օգնություն	07.12.2012 81 200	12.03.2013 81 600
9.	Գյուրջյան Ռուբեն	600 \$	Օգնություն	02.03. 2013 231 700 դր	14. 08. 2013 235 298 դր

* Նախկին հաշվապահի մեղքով կատարվել են կրկնակի վճարումներ, որի համար հայցում ենք նվիրատուների ներողամտությունը և խնդրում, եթե հնարավոր է, նորից մուծել հիշյալ գումարները: Նվիրատուները կստանան կրկնակի մուծումների երկու փաստաթղթերն էլ:
ՀՈԳԱԲԱՐՁՈՒՆԵՐԻ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

Ներքոհիշյալ հովանավորների անունները ցավալիորեն ներառված չեն ցուցակում /վճարման կտրոնները առկա են/

h/h	Ազգանուն , անուն	Գումարի չափը	Օգնության նպատակը	Մուծման ամսաթիվ
1.	Մարատ Գրիգորյան	120 000 դր	Օգնություն	22.07.2013
2.	Sheila Papayans	1250\$, 520 625	Օգնություն	21.05.2013
3.	Չեխ տուրգ ՄՊԸ	280 000	Օգնություն	30.07.2013
4.	Dr. Seht Shahbadian	100 \$, 40 600	Օգնություն	07.12.2012
5.	Rouben Issakhanian	100 \$, 40 600	Օգնություն	07.12.2012
6.	Khachik and Alis Aloyan	100\$, 40 600	Օգնություն	07.12.2012
7.	Valadieh Avanesian	100 \$	Օգնություն	07.12.2012
8.	Siranush Yegiants	100 \$	Օգնություն	07.12.2012
9.	Elizabeth Mardoyan	100 \$	Օգնություն	07.12.2012
10.	Harry Haroutunian	100 \$	Օգնություն	07.12.2012
11.	Jaques Altiparmakian	1 340 000	Օգնություն	19.07.2013
12.	Ավան ՓԲԸ	300 000	Օգնություն	07.07.2013
13.	Վահագն Սեթյան	100\$, 40 700	Օգնություն	07.12.2012
14.	Բաֆֆի Թումանյան	203 000	ԽԵԱ	12.09.2013
15.	Վահագն Մահտեսի Հակոբյանց	243 000	ԽԵԱ	28.08.2013
16.	Ալեք Բարդասարյան	345 620	Նկարների ծր.	02.08.2013
17.	Մարիամ Ավագյան	250 000	ԽԵԱ	24.08.2013
18.	Կիրակոս Գյուրջյան	3000\$, 1 221 000	Օգնություն	20.08.2013
19.	Հակոբ Թուրունջյան և Իրինա Մովսիսյան	40 000	Օգնություն	29.08.2013
20.	Հակոբ և Մարի Ալտիպարմազյան	100 000	Օգնություն	13.08.2013
21.	Ջորջ Ավոռյան	2000\$, 820 600	Օգնություն	18.07.2013
22.	SCN կազմակերպ. Կարինե Աբովյան	61 400	Նկարահանումների համար	12.07.2013
23.	Boroian Rafik	203 500	Ուսման ծրագիր	14.08.2013
24.	Pac Fill NCL	200\$	Օգնություն	07.12.2012
25.	ՀՀ կառ. Առնթեր պետ եկամուտ. Կոմիտե	228 210	Օգնություն	15.07.2013

Համարի նյութերը, շարվածքը, լուսանկարները և ծնավորումը՝ Ս. Մուրադյանի:

ԽՄԲԱԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՆՁՆԱՆՈՒՄ

ԱՍՏԿԵՆ ՍՈՒՐԱԴՅԱՆ, գլխ. խմբագիր, բան. գիտ. դ-ր, պրոֆեսոր

ԱՐԾՐՈՒՆ ԱՎԱԳՅԱՆ, բան. գիտ. դ-ր, պրոֆեսոր

ԳՈՒՐԳԵՆ ՍԵՆԻՔՅԱՆ, բան. գիտ. թեկն., պրոֆեսոր

ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ՍԱՖԱՐՅԱՆ, պատմ. գիտ. թեկն., պրոֆեսոր

Խմբագրության հասցեն՝ Երևան, 375025, Աբովյան 52 ա, հայ

բանասիրության ֆակուլտետի մասնաշենք, 215 սենյակ:

Հեռ 54-43-91+1-18, քջջ. 055-52-29-36, 55-25-37: Տալ.99: